

3. Глonti К.М. Старопромышленные регионы: проблемы и перспективы развития / К.М. Глonti // Регионология. – 2008. – № 4. – С. 27-39.

4. Стратегия развития старопромышленных городов: международный опыт и перспективы в России / И. Стародубровская [и др.] – М.: Изд-во Ин-та Гайдара, 2011. – 248 с.

Колесник О.О.
старший викладач
Перонкова Д.С.
студентка

Одеський національний університет імені Мечникова І.І.

РЕГІОНАЛЬНІ БАНКИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ТА РОЗВИТКУ ЯК ЕЛЕМЕНТ АНТИКРИЗОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Від економічних криз найменше страждають райони з високим ступенем інтеграції і спільними фінансовими ресурсами. На ринку без внутрішніх кордонів, де вільно переміщаються товари, ресурси, капітал, робоча сила, мається сприятливий інвестиційний клімат і більше умов для становлення потужних виробників. У таких умовах збільшується потреба у ще одній фінансовій структурі - регіональному банку.

Регіональні банки розвитку створюються за участю держави. Вони мають чіткі напрямки роботи, доповнюють інтеграцію уряду в економічну та соціальну сфери, підтримують зовнішньоторговельні відносини, надаючи кредити підприємствам малого та середнього бізнесу. Регіональні банки розвитку вносять значний внесок для взаємного зростання країн-членів, допомагають долати негативні наслідки фінансових криз. У таких умовах підвищується роль міждержавних фінансових інститутів. Україна у своєму розвитку зіткнулася з такими проблемами, як і країни Західної Європи у післявоєнний період: із необхідністю реструктуризації промисловості та стимулювання розвитку малого й середнього підприємництва, диспропорцією в економічному розвитку регіонів, концентрацією банківських капіталів в окремих регіонах.

Відправною точкою можна назвати період відновлення економіки після Другої світової війни. У 1949 році в Москві керівники Угорщини, Албанії, Румунії, Болгарії, Польщі, СРСР і Чехословаччини прийняли рішення створити Раду економічної взаємодопомоги (РЕВ). Мета — забезпечити фінансове, науково-технічне співробітництво, сприяти у здійсненні спільних заходів. У наступні роки до нього приєдналися НДР, Монголія, Югославія і Куба. До середини 70-х років РЕВ підтримував стосунки з більш ніж тридцятьма міжнародними установами. Розвиток капіталомістких галузей промисловості у Франції після Другої світової війни призвів до концентрації банківських установ у районах промислового виробництва, що постійно відчували нестачу фінансових ресурсів. Акумулявати фінансові ресурси в регіонах, де базових галузей промисловості не існувало й покликани були регіональні банки. Спочатку це були депозитні банки, сфера впливу яких обмежувалася певною територією, а основна мета діяльності полягала у забезпеченні великих банків, що діяли на той час як регіональні, фінансово-промислових груп фінансовими ресурсами, попит на які зростав. Згодом за підтримки держави депозитні регіональні банки взяли за кредитування дрібних виробників і, таким чином, їхні функції були значно розширені.

В Італії також істотну роль у банківській системі відіграють регіональні банки, у створенні яких активну участь брала держава з метою стимулювання розвитку відсталих регіонів. У Німеччині, крім трьох банків-гігантів, існує безліч універсальних регіональних банків, сфера діяльності яких, судячи з їхньої назви, обмежена певним регіоном. У тих регіональних банків, які обслуговують тільки населення, кордони сфери впливу позначені особливо чітко. Однак найбільші регіональні банки обслуговують своїх клієнтів — юридичних осіб — і за межами регіону. Регіональні банки Німеччини були утворені після

Другої світової війни на терені філій трьох гросбанків, а їхні операції були чітко обмежені кордонами земель, в яких вони функціонували. Створено їх було з метою зниження рівня монополізації ринку банківських послуг, наближення банків до економіки регіонів, зруйнованих війною.

Серед комерційних банків Швейцарії помітну роль відіграють кантональні банки, діяльність яких сконцентрована у відповідних кантонах. Спочатку кантональні банки лише приймали вклади й надавали іпотечні кредити, але до цього часу вони значно розширили спектр своїх послуг і стали фактично універсальними. Створення регіональних банків для розв'язання певних проблем у різних країнах мало спільну мету — соціально-економічний розвиток регіонів, а значить, держави у цілому. Фінансові ресурси регіональних банків включають статутний капітал, резервні фонди, позики, отримані від спеціальних фондів, створених для пільгового кредитування. Регіональний банк розвитку активно працює у всіх сферах економіки. Але більша увага приділяється пріоритетним галузям країни: сільському господарству, ринку капіталу, енергетики, транспорту і комунікацій.

У статутах усіх регіональних банків задекларовано одну й ту саму мету — надання довгострокової фінансової та технічної допомоги для прискореної розбудови й розвитку конкурентоспроможної економіки регіонів, а також сприяння економічній кооперації та інтеграції у процесах розбудови комплексного регіонального господарства й у вирішенні специфічних регіональних проблем. У статутах усіх регіональних банків вказується і на необхідність розробки стратегії розвитку країни з урахуванням регіональної специфіки, а також прагнення до створення в кожному з них середовища, привабливого для іноземних інвесторів.

Істотною перевагою таких банків є той факт, що вони більш оперативні і краще знають особливості малого та середнього бізнесу. Діяльність останніх залежить від доступності кредитів на місцях. У великих кредитних організацій, звичайно, є відділення в далеких регіонах країни. Але вони зазвичай позбавлені самостійності і виконують тільки технічну роботу по збору документів. А рішення приймається керівництвом у головному офісі, яке може бути не в курсі специфіки регіону та бізнесу. Великі банки воліють уникати важких клієнтів. А практично всі малі підприємці вимагають індивідуального підходу. Регіональні точки готові вникати у бізнес і можуть стати альтернативою у сфері банківського обслуговування для малих і середніх підприємств.

З усього вищезазначеного можна вивести декілька суттєвих положень: на сьогоднішній день в Україні існує велика потреба створення в кожному регіоні фінансово-кредитних установ, які б буди відповідальні за відновлення економіки саме усього регіону у післявоєнний період та виведення держави з важкої та хронічної економічної кризи; нахшталт банків реконструкції в масштабі світової економіки внутрішньонаціональні регіональні банки повинні інтегрувати економічні регіони на національному рівні в контексті співпраці та співробітництва на тлі розвитку пріоритетних галузей. Регіональні кредитні установи повинні розвиватися. У цьому може сильно посприяти НБУ. Необхідно створити форми нагляду, які будуть оцінювати ситуацію за алгоритмом, відмінним від того, який використовується для великих банківських структур. Створення таких банків допоможе запобігти подовженню процесу банкрутства та ліквідації великої кількості підприємств малого та середнього бізнесу.

1. *Корецька Н.І. Модель розвитку регіонального банку // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону: наук. зб. Вип 7. Т.1 / за ред. І.Г. Ткачук. – Івано-Франківськ, 2011. –С. 64-67.*

2. *Стойка В.С. Теоретичні підходи до формулювання поняття «регіональна банківська система» та її функцій// Науковий вісник Ужгородського університету.—2010.—№29.—С.327-332.*